

MAGYAR

JOHANNITÁK

A JOHANNITA LOVAGREND MAGYAR TAGOZATÁNAK LAPJA | 2023. JANUÁR

„A Szent Jánosról elnevezett Jeruzsálemi Ispóályos Lovagrend atyáinak példáját követve és útikon járva a johannita ma is az Úr Jézus Krisztusnak akar szolgálni. Mindig meghallja a hívó szót, ha felebarátjának szüksége van szeretetmunkájára, a kísértésbe esettek hitelensége pedig hitének tanúbizonyságára vár.”

Ezt a kötelezettséget vállaltuk, amikor beléptünk a rendbe, és ennek szellemét kell tovább vinnünk a közösségünkben és az intézményekben. Ennek módját a mai időkben a Rend egy stratégiai anyagban foglalta össze többéves folyamatban. E megbeszélések eredményét, amelyet a káptalan jóváhagyott, a „A Johannitarend ma: pozícionálás és perspektívák” című brosúra tartalmazza. Erősen ajánlom a rend minden tagjának.

Szeretném megköszönni mindannyiuknak, hogy ebben a most eltelt évben a rászorulókat szolgálták, függetlenül attól, hogy a hol és miképp fordult felénk az Önökhöz legközelebbi rászorulókra. Remélem, hogy tetszeni fog rendi hírrel ezen száma. Mindenekelőtt azonban áldott és elmélyült karácsonyt, valamint egészséges, örömteli és sikeres új évet kívánok Önöknek, családjuknak és mindazoknak, akik közel állnak Önökhöz. Bizalommal és reménnyel teljen el az egész Johannita közösség, és fordítsuk szilárd tekintetünket Megváltónk keresztjére.

Oskar Prinz v. Preußen
A Johannitarend Úrmestere

Párbeszédben Istennel, emberrel

Amikor a 2022-es Ökumenikus Imahét nyitó istentiszteletén Máté evangéliumának 2. fejezetéből elhangzott az igei mottó, a „Láttuk csillagát napkeleten, s eljöttünk, hogy bemutassuk neki hódolatunkat.” textus, a környező igeversekből megismerhettük a napkeleti bölcsek, a világi hatalmasságok odaadását és persze ravaszágát is, ahogy betlehemi látogatásuk után taktikusan elkerülték a Heródes királlyal való újbóli találkozást. Az üzenet világos volt: Jézus jászola mellett térdelve egyik lehetünk, onnan megerősödvé, hálaival és bizakodással telve állhatunk fel. A vészjósító bevezetés után a történet persze folytatódik: a hatalmát, befolyását féltő Heródes gyilkos indulata elől József – hallgatva az égi jeltre – Egyiptomba menekíti a kisded Jézust és Máriát.

A bibliaolvasó, vagy akár csak a művészettörténetben jártas ember jól ismeri a három királyok gesztusát – odaadásuk minden emberi kevélység ellenpéldája, az pedig, hogy elkerüljük Heródes tájékoztatását, a taktikus keresztényi életrealitás, diplomáciai fortély látványos esete. Sok prédikáció és művészeti alkotás szól már és fog is szólni erről – viszont kevesebb szó esik Heródesről és azokról a két év alatti csecsemőkről, akiket a bibliai hagyomány szerint a hatalmát féltő király lemészároltattat. Az aprószentek katolikus hagyománya megemlékezik ugyan az ártatlan áldozatokról, protestáns közegben azonban kevesebb figyelem irányul e történet tragikus oldalára. Márpedig a kérdés égetően fontos, aktualitása pedig az orosz-ukrán háború kitörése óta brutálisan nyilvánvaló: mit kezdünk a világunkban újra és újra megjelenő gonosszal?

Heródes – számos különböző megjelenési formában – itt él ma is közöttünk. Ha nem fegyverekkel, véres áldozatokat hátra hagyva, akkor eszmékkel, politikai akarattal, vagy akár csak tértelenséggel. Mesterkedését gyakran csak apró jelekből észleljük, szavak, apró gesztusok is jelezhetik útját – ráadásul nem csak a keresztény közösségen kívül, hanem azon belül, sőt, saját magunkban is. Mégis, a szomszédságunkban zajló háború durva egyértelműsége szembesíti a keresztény közösséget igazán a kérdéssel: mit kell tennünk ebben a helyzetben? Amikor hirtelen elfogynak a diplomáciai eszközök, hatályukat veszítik megállapodások, kiüresednek szavak, ígéret. Kevésnek bizonyul a keresztény hit, sőt, az orosz ortodoxok vezetője nyíltan a vérontás mellé áll.

Nagyon különbözőek vagyunk mi keresztények, s azt is tudjuk, hogy nem csak teológiai kérdésekben, vagy intézményi, települési szinten, hanem az egyes hívek között is gyakran nagyobb a nézetkülönbség, mint a Jézus jászola mellett, Krisztus keresztje alatt megélt egység érzése. Azt is tudjuk, hogy egyházainkon belül is nehéz olykor megőrizni az összhangot, a különböző

kegyességi és politikai irányzatok közti ellentét olykor még jelentősebbnek is tűnik a felekezeti különbségeknél. S közben közös tapasztalatunk, hogy évtizedes távlatban a keresztény közösség egyértelmű elerőtlenedését, vagy legalábbis lélekszámának csökkenését látjuk.

Az ökumené, ahogy azt idősebb Hafenschner Károly evangélikus lelkész, a keresztény egység fáradhatatlan munkása újra és újra hangsúlyozta: párbeszéd helyett párbeszéd. Ne politikai, vagy ideológiai kérdések mentén keressük az egységet, hanem az ökumené alapvetése, Jézus főpapi imádságában foglaltaknak jegyében. Ne a külvilágot vádoljuk, ne másban, különösen ne egymásban keressük a hibát, hanem igyekezünk a Jóistent is bevonó párbeszédben erősíteni a tisztánlátásunkat, élesíteni közös cselekvésünk fókuszát a világban és a bennünk élő gonosz ellen. Az Ökumenikus Imahét szép hagyományt teremtett azzal, hogy igyekeznek mind országos, mind helyi szinten évről évre megerősíteni ennek lehetőségét. Nem csak földi viszonylatban, hisz imahétről van szó – hanem párbeszédben Istennel is, s ami a legfontosabb: tanúságot téve a széles közvélemény felé.

Az ideai Imahét újszövetségi alapigéje Máté evangéliumának 25. fejezetéből az utolsó ítéletről szóló rész volt. Az isteni kijelentés, mely szerint „amit a legkisebb testvéreim közül eggyel is tettetek, velem tettétek” az egyéni és a közös felelősségünkről is szól. Az üzenet ezúttal is nyilvánvaló, és az egész keresztény közösségnek, ám ezen belül is, hangsúlyosan az elesettek megsegítését hivatásaként tekintő lovagrendnek, mint amilyen mi Johannita Rendünk is, világos útmutatást ad. Az Úrmester múlt év végi írása, melyet most e hasábon magyarul is olvashatunk, részletesen és hálaival ír a Rend és a Segélyszolgálat tevékenységéről, méltatva a beszámolókat, különös tekintettel a háborús övezetekben és a menekültek körében végzett munkára. A cikkekből az is kiderül, hogy – tekintettel a szerteágazó tevékenységre – bizony a Segélyszolgálat nagyon sokféle ember munkájára támaszkodik, akik olykor – ha nem is azzal szöges ellentétben, de nem kimondottan a klasszikus johannita értékrend jegyében – olyan összefüggésben emlegetik a diverzitás, a sokszínűség elvét, ami nem véletlenül indíthatja az Úrmestert arra, hogy írásában világossá tegye a johannita érték központúságot – a korszellem ellenében is. Ezt a gondolatot viszi tovább a Johanniterorden decemberi számában Christian Geinitz tiszteleti lovag, a Frankfurter Allgemeine Zeitung szerzőjének írása, (Diversität ist ein Angebot, keine Verpflichtung – A diverzitás ajánlat, nem kötelezettség), aki a „Vielfalt”, a sokszínűség kapcsán alaposan és igen szellemesen elemzi napjaink közbeszédét, elsősorban a genderideológiával és a Németországban ennek jegyében kialakított nyelvhasználattal kapcsolatban.

írásának végén történelmi párhuzamot von: a kereszties háborúk idején a jeruzsálemi kórházban mindenkit elláttak, hitre, értékrendre való tekintet nélkül, ugyanakkor nem vettek fel mindenkit a kórházi szolgálatra. „A Rend elfogad maga mellett eltérő társadalmi és magánéleti felfogásokat is, ezeket azonban nem kell befogadnia, mint ahogy másoknak sem kell a Rend iránymutatását elfogadnia” – írja.

Máté evangéliumában a „legkisebb testvérek” szolgálata olyan erős fel-szólítás, amihez sokak együttműködésére, szolgálatára van szükség. Napjaink rendkívüli helyzetében ez még inkább így van. Az Ökumenikus Imahét alapigéje és a német johannita testvérek törekvése egy irányba mutat Pál apostolnak a Rómaiakhoz írott levelének jegyében: „Ne győzzön le téged a rossz, hanem te győzd le a rosszat jóval!”

Pröhlte Gergely jogi lovag,
a Magyarországi Evangélikus Egyház országos felügyelője

„Az év igéje”

Hágár: Te vagy a látás Istene. (1Móz 16, 13)

„... mi nem a rabszolganő, hanem a szabad asszony gyermekei vagyunk.” – írja Pál apostol. (Gal, 4, 31) A rabszolganővel Hágárra utal, akit Ábrám vélhetőleg egyiptomi kényszerű és kalandos, de végül sikeres tartózkodása során szerzett, és vitt magával, amikor visszatért Kánaánba.

Száraj meddő volt, ami szegénye volt az archaikus népek asszonyának. Hágár így Ábrám másodfelesége lett, és a népek ősatya gyermekét hordta szíve alatt, míg a „főfeleség” asszonyi rangjában sértetlen üldözöbe vette a nem szabad, de termékeny Hágárt. Hallatlan feszültség és drámai fordulat feszül a Szentírás oldalain. Isten tervében ugyanakkor mindannyian kiválasztottak voltak. A poligám kánaáni társadalmi rend kereteit szétfeszíti Isten irgalma és gondviselése. Isten a büntől terheld közegbe, a világ szövvényes és átláthatatlan történetébe lép be, és mint a történelem szuverén ura, kiválaszt halandókat, akik tervének beteljesítői lettek. Száraj Sárává míg Ábrám Ábrahámmá nemesül, új név új szerep, de hosszú úton kellett járniuk, és ezen az úton mások is jártak, akik szintén a terv részei voltak. Hágár anyagi jelenést él át, és lát. Látása gyümölcse a gyönyörű hitvallás, ahogy Istent nevezi, és amely 2023-ban a Föld nevű bolygón kereszténynek millióinak – köztünk nekünk is – vezérlő igeként és konfirmáló isteni szóként hangzik. „Te vagy a látás Istene.” Isten küldötte, az angyal közelében „szó bennszakad, hang fennakad” és Hágár élete rendeződik, mert immáron tudja, hogy Isten gondját viseli. Nehéz út áll előtte is még, hisz megszüli fiát Izmaelt, de Izsák érkezése után mégis a pusztába kell futnia fiával együtt (1Móz 21, 9). Az ígéret érvényben van, ugyan az áldás örököse nem ő, és nem a fia, de történelmi szerepük mégis kiemelkedő, hisz Izmael magjából is népek támadtak.

A templom mennyezetéről

Menzibementel temploma, Jeruzsálem

Az arabok, és így a muszlim arabok magukat Ábrahám fia, Izmael leszármazottjának tartják. Az Ószövetségben a szövetség öröksége Izsáknak és le-származottjainak adatik, amely Isten kegyelméből később választott néppé szerveződhetett. Izsák és Izmael, Ábrahám két fiának magjából származó sémi népek együttélése mindmáig súlyos konfliktusokkal terhelt. A zsidók és az arabok, keresztények és magukat Izmael kései leszármazottjainak tekintők között is évezredekre visszanyúló harcok zajlottak.

Ha ma kitekintünk a Kárpát medence védett öleléséből, akkor meghökkentő és elgondolkodtató történelmi örönlés tanúi vagyunk Európában, amely itt sem a békés együttélés jövőbeni képét vetíti elő. Bár ne lenne igazunk! Túlzás nélkül mondhatjuk az Úr 2023. évének vezérgéje fényében, hogy emberileg nézve és pusztá intellektusunkra támaszkodva, egyre zavarosabb, ami körülöttünk zajlik. Nem látunk tisztán, és nem értjük, hogy mi történik és merre tart a világ jövője. Idén sem vallhatunk egyebet, mint amit Oswald Bayer német teológus írt a 20. század második felében a közelgő kataklizmák láttán:

„Ebben a helyzetben, amit józanul komolyan kell vennünk, nyilvánvalóvá lesz, hogy egyedül Istenben bízva kell élnünk.” Igen, ahogy az egyiptomi Hágár tette, és élete válságos pillanataiban is hú maradt a Lahajrói-kútnál tett hitvallásához: Te vagy a látás Istene. Isten a látás Istene, s nem hagyja el

övéit, és ha a rabszolga asszonyt nem feledte, akkor miként feledné el azokat, aki szent Fia, a Názáreti Jézus Krisztusban, mint a megfeszített és feltámadt Úrban hisznek?

Pál apostollal és minden földön élő hitvalló keresztyénnel együtt mondhatjuk mintegy felütésként Hágár hitvallását: „Te vagy a látás Istene. Én is láthatam itt, aki engem látott.” Jánossal folytassuk! Az Ige testté lett, közöttünk lakott, és láttuk az ő dicsőségét, mint az atya egyszülöttjének dicsőségét, telve kegyelemmel és igazsággal. (Jn 1, 14) Krisztusra tekintünk a megfeszített és feltámadt Úrra, aki Dávid új gyökere és új hajtása, a fényes hajnalszavak. (Jel 22, 16)

Van itt még valami, amiről ritkán elmélkedünk. Miközben Hágár és Izmael mai utódait az iszlám követői között azonosítjuk, ne feledjük el, hogy az apostolok és az apostoli egyház az arabok között is misszionált, és komoly arab háttérű egyházak születtek az első századok során. Nyugat keresztyénei kevés érdeklődést mutattak a kelet szent egyházai iránt. Az iszlám-hódításig a Szentlélek harmata átjárta a kies sivatagos vidéket, és egyházak, Krisztus oázisai születtek a távoli tájakon. Ma is vannak arab keresztyének, akik sokat szenvednek hitük miatt. A Johannitákra pedig e tájakon nem csak a dicsőbb korokat idéző várak romjai, feliratok és múzeumok őrzött kincsei emlékeztetnek. 2023-ban is szemkórházat üzemeltetünk, zárándokházat tartunk fenn, a

szent város felett az „Úrmester harangjának” hangja száll a Mennybemennel templom tornyából, és az ott élő keresztyének, sőt más vallású gyöngék szervezett támogatása is zajlik. Az év igéje fényében az előttünk álló időben figyeljünk e térségre jobban, és ott élő testvéreinkkel együtt mondjuk az ősi hitvallást! – Te vagy a látás Istene.

*Gregersen-Labossa György
JL káplán*

Amit nem árt tudni az „Év igéjéről”

Az Év igéjét 1930 óta választják ki, amely Otto Riethmüller német evangélikus lelkész nevéhez kötődik. Ő belmissziós ifjúsági szervezetekkel együttműködve (pl. KIE) indította útjára ezt a mozgalmat, amelynek célja a Szentírás egy-egy súlyos mondatának középpontba állítása volt. A lelkész érzékelt korában a politika egén gyülekező viharfelhőket is, az egyre terjedő nemzetiszocialista jelszavakat akarta bibliai igével ellensúlyozni. Az első kiválasztott így így szólt: „Nem szégyellem Jézus Krisztus evangéliumát” (Róm 1,16).

1969 óta a római katolikus egyház is részt vesz abban az Ökumenikus Bibliolvasó Munkacsoportban, amelyik évről évre kiadja az év igéjét.

Johannita segítőakciók Ukrajnában

Az orosz – ukrán háború alapjaiban meghatározta a Johannita Segítő Szolgálat munkáját. A szomorú apropó ugyanakkor számos, eddig nem tapasztalt pozitívumot is hozott. Például megtapasztalhattuk, hogy sokan, akik eddig passzív szemlélői voltak a tevékenységünknek, beálltak a „csatasorba”, és önkéntesként segítettek csomagolni, pakolni és szállítani. Rendtagok, családtagok, ismerősök... Kiderült, tudunk együtt dolgozni egy célért, egy zászló alatt. Nem számít, Segítő Szolgálat vagy Rendi Diakónia, Hölgyecsoporthoz vagy mentős önkéntes. És kiderült (mege erősödött bennünk) az is, hogy jó hírünk van, mert olyanok is kerestek minket, akikkel korábban talán nem is találkoztunk. Segítségét ajánlottak – vagy éppen kértek. Több magánszemélynek, szervezetnek, önkormányzatnak segítettük szállítójárművel, szállítással, logisztikával, hogy ők is megtehesék azt, amivel részt szerettek volna venni a támogatásban.

És nagyszerű érzés volt megtapasztalni a johanniták összetartását, összefogását.

A háború másnapján már Németországból (Svájcon és Ausztrián keresztül) indult hozzánk egy kamion, hogy már az első héten komoly szállítmányokkal tudjuk segíteni a menekülőket. Beindultak az adományozások is, előbb Ausztriából, majd Hollandiából és Németországból érkezett támogatás. A rendi kapcsolatrendszer és a JOIN ernyőszerkezete hatalmas segítséget jelentett, a háború első heteiben mintegy 100 ezer euró adományt kaptunk. Majd a külföldi Tagozatok és rendtagok is – látván az aktivitásunkat (azért van előnye a facebooknak is...) – kisebb – nagyobb adományokkal jelentkeztek. Összességében eddig mintegy 200 ezer eurót bíztak ránk.

Ungvár határában

Mind a JOIN májusi közgyűlésén, mind az Alliance (Johannita Rendek Szövetsége) októberi kibővített ülésén kiemelt helyet kapott a programban beszélőnk, és nagy érdeklődés kísérte a szomszédos ország jelentését.

Ezekről az akciókról rendszeresen beszámoltunk a Hírlevelekben és a facebookon, így most csak néhány dolgot emelnék ki:

A segélyszállítmányokon kívül fontosak voltak azok az egészségügyi programok, amikre hívtak bennünket. Az ungvári kórházban kifejezetten a háborús sebek ellátásával kapcsolatos képzést tartott egy mentős önkéntesünk részvételével egy csapat, akiknek az utazását mi biztosítottuk, és a speciális sebkötöző, ellátó szerekből is vásároltunk a kórháznak.

A Kárpátaljai Református Egyház intézményeiben dolgozók számára elsősegélynyújtást oktatót a Segítő Szolgálat két dolgozója. Két napon két településen 11 intézmény mintegy két tucat dolgozója vett részt a képzésen. Az

intézmények számára nagyméretű elsősegélynyújtó táskákat is vásároltunk. Emellé a JOIN által kidolgozott európai elsősegélynyújtó útmutató könyveket is átadtunk, amelyet magyar és ukrán nyelven is kinyomtattunk.

Szintén kiemelkedik a hagyományos segélyezés programok közül az a kezdeményezés, amely során a Pető intézettel együttműködve 3 csoport fiatal hoztunk át a beregszászi intézménybe járók közül a budapesti Pető Intézetbe. Mivel a Pető Intézet nincs felkészülve ilyen méretű bentlakásra, néhány szobát műszaki eszközökkel is felszereltünk. (mosógép, hűtőszekrény, ...)

Talán a legnagyobb értékű adomány – mind anyagi, mind erkölcsi és mind hír értéket tekintve – 4 db használt mentőautó adományozása volt a Kárpátaljai Református Egyházon keresztül az ukrán adminisztrációnak.

Júliusban érkezett a kérés, és osztrák johannita barátainkhoz fordultam, hiszem a mi mentőink nagy részét is tőlük vásároltuk. Várni kellett egy kicsit, mert egyrészt nem volt épp szabad autó, másrészt alaposan végig kellett gondolni az ügymenetet, hiszen eddig egyszerű volt: ők eladták, mi megvettük, üzembe helyeztük, használtuk. De most mi vettük meg – de nem helyeztük üzembe, hanem egyből vittük volna Beregszászra. Szerettük volna, ha az osztrák ideiglenes rendszámmal vihettük volna át, de kiderült, annak ott nem érvényes a biztosítása, így nem léphet ki az országból. Végül az ideiglenes magyar forgalmi mellett döntöttünk. November elején néhány lelkes önkéntes hozta be a 4 teljesen felszerelt mentőautót Bécsből. Az ám: négyet. Én három vásárlását jeleztem nekik, ennyire volt fedezetünk. De azt is mondtam, hogy ennél bizony jóval többre lenne szükség, s osztrák barátaink értettek a szövből: a negyediket jelképes 1 euróért vásárolhattunk meg.

Fekvőhelyek

Egy tonna liszt

Az adminisztrációt budaörsi mentős barátunk intézte, és december elején már csak a megfelelő időpontot kellett megtalálni az átszállításhoz. Az előkészületekből is látszott, ez valóban fontos segítség. Már a határon is egész különítmény fogadott minket, és valószínűleg rekord idő – alig egy óra – alatt elintézték mind a 4 jármű vámolását. Az átadásra Beregszászon Viktor Mikita katonai kormányzó, Volodimir Csubirko megyei tanácselnök mellett Babják Zoltán, Beregszász polgármestere és Bacskai József ungvári főkonzul is eljött. Zán Fábán Sándor püspök úr megköszönte a támogatást és elmondta, mennyit segítettek a johanniták a háborúban és már előtte is. Volodimir Csubirko a helyszínen háláját fejezte ki Magyarországnak, mely, mint fogalmazott, fontos partner a segítségnyújtásban, hiszen a támogatása folyamatos, állandó. Viktor Mikita is megköszönte az adományt, kiemelte, hogy Kárpátalján most kb. 350 ezer belső menekült él, így az egészségügyi ellátó rendszerre is nagy nyomás nehezedik, miközben a mentő eszközöket átcsoportosították a megsemmisültek pótlására. Azt is megjegyezte, Magyarország nem csak anyagiilag, de politikailag is támogatja Ukrajnát.

Felemelő volt az egész nap, jó érzésekkel értünk vissza a kiindulási pontra, a dunakeszi raktárhoz, és mielőtt ki-beült volna a saját autójába, hogy hazatérjen, közösen adhattunk hálát Urunknak az út áldásaiért.

A beregszászi eseményen jelen volt a helyi média is, amely aztán átadta az anyagot az M1-nek is, így az este 9 óras Híradóban már láthattuk a beszámolót. Később az Info Rádióban is hallható volt a hír. Amellett tehát, hogy komoly segítséget vittünk Kárpátaljára, két komoly médium is segített jóhírünket erősíteni – ez pedig a további működésünkhöz teremthet forrásokat.

Porcsalmy László JL, ispotályos

Megtelt a máltai-johannita kisteherautó

???

A négy mentőautó útja Beregszászig

Indulás Dunakeszről

Útközben

A határon

Érkezés Beregszászra

Átadó beszéd

Jó kezekbe adjuk

Köszönetmondás

Johanniták Kárpátalján

Mint sokan mások, én sem hittem el februárban a küszöbön álló háborúról szóló híreket. A második világháborút csak szüleim, nagyszüleim elbeszéléséből ismerem, a Jugoszláv háború óta közel 30 év telt el, minden más fegyveres konfliktus - igaz gyakran magyar részvétellel - más, messzi kontinenseken zajlott, zajlik.

Amikor az Orosz-Ukrán háború kitört és menekültek ezrei érkeztek végeláthatatlan sorokban a határra, egész Magyarország egy emberként mozdult, hogy segítségükre siessen.

A Johannita rendtagok között is azonnal beindult a tervezés, szervezés, hogyan tudnánk kivenni részünket ebből a hatalmas feladatból. Kárpátalján évtizedek óta folyik a rend keretében diakóniai munka, elsősorban Avar Gábor és Porcsalmy László szervezésében, helyismeret és kapcsolatok tehát megvoltak. A szándék sajnos nem mindig elég, nem mindenki teheti meg, hogy 5-6 napra hátrahagyja családját és munkahelyét. Én egyike vagyok azoknak, akiknek megadatott ez a lehetőség, így azonnal bekapcsolódhattam a Johannita Rend humanitárius tevékenységébe.

Kommendátor Urunk felkérésére az alábbiakban foglalom össze az elmúlt 10 hónap tapasztalatait:

Számomra március ötödikén indult a humanitárius munka, amikor Missura Gábor felvett a kocsijával és elindultunk a határra. Ez volt az első nagyobb arányú „bevetés”, melynek keretében 4 fővel 5 napra kitelepültünk Beregszászra és a Johannita Segítő Szolgálat kisbuszával és teherautójával humanitárius segínyt szállítottunk ingajáratban a határ magyar oldaláról az ukrán oldalra, ahol a Református Egyház és a Máltai Szeretetszolgálat vette át és osztotta szét a beérkező adományokat. A határon Avar Gábor várt ránk (ő természetesen már kint volt és dolgozott ki tudja mióta), hogy elvezessen a szállásunkra, a Beregszászi Máltai Szeretetszolgálathoz, ami második otthonunkká vált következő hetekben.

Ami azonnal megdöbbenett, az a határátlépés bonyodalma volt. Az elmúlt 20 évben könnyen megszoktuk az Európai Unió kényelmes, határok nélküli világát. A fiatalabbak talán már nem is emlékeznek milyen érzés volt feszülten sorba állni a határnál és megkönnyebbülve fellélegezni, amikor az elvtársak nem találtak semmit, amibe belekötöttek. Ezt a „szocialista” életérzést hozza vissza a Magyar-Ukrán határ átlépése. A magyar ellenőrző-átesztelő pont után jön az ukrán határállomás. Lezárt, elkerített, sorompóval és akadályokkal őrzött kis erődítmény. Belépéskor az ember kezébe egy kis cédulát, az úgynevezett „talon”-t nyomnak, amire pecsétet kell gyűjteni az útvérlébe kapott pecsét mellett. A határállomást csak akkor lehet elhagyni, ha minden ellenőrző szerv pecsétje rajta van a talonon: egyet a határőrségtől, egyet a vámostól, egyet a csendőrségtől, egyet a nemzetbiztonságtól, egyet meg egy ötödik, civil ruhástól, akitől a többiek is láthatóan tartanak. Amennyiben az ember még segínyt is szállít, akkor természetesen azt külön el kell vámolni, egy erre a célra rendszeresített humanitárius vámdeklaráció úrlapon, ukrán nyelven. Az úrlap formája néhány hetente megváltozik (tartalmilag nem nagyon, de formailag itt-ott), ilyenkor a nagy nehezen kitöltött, de múlt heti úrlapra írt vámáru-nyilatkozat mehet a kukába.

Ami a túloldalra érve szíven ütött, az a szembejövő menekültek áradata volt, akik végeláthatatlan sorban álltak a határig. Gyalog vagy autóval, addigi életük maradványait egy bőröndbe összezsúfolva, üres tekintettel araszoltak a biztonságot nyújtó magyar határ felé, gyereket kézen fogva, kutyát pórázon,

macskát kisállat-hordózában magukkal hozva. A határtól 100 méterre rendőrségi kordon van, azt katonaköteles férfiak már nem léphetik át. Szomorú jelenetek játszódnak itt le, amikor családapák búcsút mondanak feleségüknek, gyerekeiknek, majd visszaindulnak keletnek, harcolni. A kordon mellett van a Máltai Szeretetszolgálat segélypontja, ahol szendvicset és forró teát osztanak a menekülőknek. Gyakran állunk itt meg egy forró teára a következő napokban, nehéz szívvel nézve, ahogy napról napra számtalan családapa szakad el szeretteitől. Egyszer egy 30 év körüli édesanyára lettem figyelmes: egyik karján csecsemő, másik kezével egy bőröndöt húz, a bőröndbe kapaszkodik egy 5 éves kislány, aki a másik kezével fogja egy 3 éves kislány kezét, így tipegnek lassan Magyarország felé. Engem akkor egy szörnyű rémkép fogott el ennek láttán: elképzelttem, ahogy a feleségem Hegyeshalomnál vezeti a kislányainkat kézenfogva egy szem bőrönddel és ma is hálát adok a Jó Istennek, hogy Magyarországon béke van, biztonság, meleg és jólét! A két nagyobbacska lány ukránul kérlel valamit az édesanyjától, aki elengedi a bőröndöt és egy gyűrt gumicukros zacskóból a három utolsó szemet elosztja a két kislány között, kapnak egyet-egyet, a utolsót pedig elfelezi nekik. Már továbbindultak, amikor észbe kapok, előző nap a Vásárosnaményi benzinkúton vettem egy zacskó gumicukrot, itt van a hátizsákomban bontatlanul. Utánuk szaladok és az édesanya kezébe nyomom. A kislányok boldogan veszik birtokba, az édesanya könnyes szemmel ukránul hálálkodik, én pedig elszégyeltem magamat, hogy ezt a négyszáz forintos luxust majdnem megtartottam magamnak...

Az elkövetkező 5 napban reggeltől estig ingáztunk a határ magyar oldaláról az ukrán oldalra. Felpakolás Beregdarócon, Gelénesen, Tarpán, Márokpapin: mindenhol van most raktár. Gelénesen a Református Szeretetszolgálat logisztikai központja, vadonatúj raktárpépület villástargoncával, személyzettel. Tarpán egy almalégyár hűtőházából lett ételkészítő-raktár. Beregdarócon egy omladozó TSZ üzemépületből alakították ki gyorsan raktárat, ahová elkezdtek azonnal befutni az ételkészítési szállítmányok. A polgármester gyakran azt sem

Most már én is johannita vagyok, mehetek segíteni!

Eltávozott lovagtestvéreinknek az Úr adjon örök nyugodalmat.

Tóth Miklós tiszteleti kommandátor

Dr. Tóth Miklós István rendünk kiemelkedő tagja volt. Szekszárdon született 1925-ben és Hágában halt meg 2022. július 20-án. Jogi tanulmányok után 1949-ben diplomázott a budapesti Református Teológiai Akadémián. Amszterdamban kapott ösztöndíjat, és nem tért vissza kommunista befolyás alatt álló hazájába. 1957-ben Kibédi Varga Sándor, a müncheni egyetem filozófiaprofesszora, a Magyar Tagozat kommandátora hívta meg a Johannita Rendbe. Jogi lovag 1966-ban lett és tiszteleti kommandátor 1993-ban.

Miklós a nyugat-európai, különösen a hollandiai magyarság kulturális és egyházi életének elkötelezett szervezője volt, mely szolgálatra jogi, teológiai és filozófiai képzettsége predesztinálta.

Példát mutatott, és mindent megtett, amit csak tudott, hogy megvédje polgártársait és a rábízottakat.

Kitűnő lovagtestvérünk sokat tett a száműzetésben lévő magyar rendi tagozat fennmaradásáért és a testvérrendek megbékéléséért is.

Tóth Miklós képviselte Úrmesterünket a hollandiai Szent János Rendházban és részt vett annak rendezvényein.

97 éves korában lassan elvesztette erejét. A hangja egyre gyengült telefonbeszélgetéseink során, de mindig sugárzott belőle a szeretetteljes törődés és bátorítás. Élete utolsó heteiben sokat imádkozott, és imáiba mindig bevonta Keresztelő Szent Jánost is.

Lisznyói Damó Zoltán

Lisznyói Damó Zoltán 1934 október 12-én született Nagykőrösön. Iskolai éveit a Budapesti Fasori Evangélikus iskolában. Érettségi után elkezdte a jogi egyetemet Budapesten és az 1956 forradalom leverésekor 22 évesen elhagyta szülőországát Németország irányába.

Németországban először Münchenbe érkezett meg végül Aachen városában kezdte el kémiai tanulmányait ahol pár év múlva ledoktorált és családot alapított. Két lánya született és öt unokája van.

Az Aacheni évek során hamar kapcsolatba került a német Johannitákkal, kik mindig nagy figyelmességgel segítették és támogatták.

Szakmai pályafutását a Hoechst Rt. központjánál kezdte Frankfurtban ahol az évek során sokat utazott és több növényirtószert szabadalmazott.

Nyugdíjas életében rendszeresen járt Magyarországra ahol mindig részt vett a Johannita találkozókön. Utoljára 2021-ben volt Magyarországon a Budapesten tartott Johannita találkozón, valószínű már tudta, hogy ez lesz utolsó látogatása

Az utolsó hónapok egészségi nehézségeit mindig panasz nélkül és bizakodva viselte. 2022 október 18-án nyugodtan elaludt családja körében.

id. Solymosy de Loós et Egervár Üdön

Edmond Sigmond Solymosy, U.S. Army nyugálományú dandártábornoka, 2022. december 30-án békésen hunyt el otthonában, a texasi Brazos megyében, súlyos betegséggel folytatott hároméves küzdelem után. Budapesten született 1937-ben, a család 1949-ben emigrált az Egyesült Államokba, miután 1945-ben elmenekültek Magyarországról. Első otthonuk a Georgia állambeli Atlantában volt, ahonnan Texasba költöztek, 1955-ben érettségizett a Lamar High Schoolban. Gépészmérnöki diplomát (1960), üzleti adminisztrációs diplomát (1961) és MBA diplomát (1970) szerzett.

Houstonban vette feleségül középiskolai szerelmét, Mary Ellen Via-t, 61 kalandos évet töltöttek el együtt, és három fiúgyermekük született. Har-

mincéves katonai pályafutása során két alkalommal szolgált Vietnámban és Németországban. Utolsó aktív szolgálati beosztása az Egyesült Államok Védelmi Együttműködési Hivatalának vezetője volt Athénban, Görögországban.

A Johannita Rendbe 1996-ban nyert felvételt és 2003-ban lépett elő jogi lovaggá. Az aktív szolgálatból való visszavonulását követően nemzetközi üzleti és ingatlan vagyonezeléssel foglalkozott. 2002-ben Ellenel úgy döntöttek, hogy "vidékre mennek", és megalapították a Bar OS Ranch-ot ahol állatokkal foglalkoztak.

Sylviahemmet

Épp 10 évvel ezelőtt volt a JOIN közgyűlése Stockholmban, ahol meglátogattuk a svéd királyné által alapított demenciás otthonot. A Sylviahemmet nem csak egy demenseket ellátó otthon, hanem egy intézmény, amely a laikusoktól a szakorvosokig speciális képzést biztosít. Erre Magyarországon is nagy szükség lenne, így megpróbáltuk megszervezni, hogy Magyarországon is induljon ilyen képzés. Akkor hazai egészségügyi intézmény intémény rendszer gyakori átszervezése miatt ebből nem lett semmi. Idén az Alliance ülésen találkoztam a svéd delegációval. A svéd johanniták vezetése megújult – de a Sylviahemmet továbbra is „édes gyermekük”. Sikerült felkelteni az érdeklődést az esetleges együttműködéssel kapcsolatban, amelyet az Úr-

mester is érdeklődéssel hallgatott, és jelezte, ezt nemzetközi együttműködést ő is támogatná.

Hazatérve beszámoltam Fülöp Attila Gondoskodásügyi államtitkárnak is, aki szintén örömmel vette, mondván az ilyen intézmények éppen beleillenek a kormányzat elképzeléseibe.

A svéd partnerek februárra ígérték, hogy elküldik javaslatukat az első képzések megvalósításával kapcsolatban, s annak eredményének függvényében szeretnénk kiépíteni a széleskörű együttműködést.

Porcsalmy László JL
ispótyalos

Túrmezei emléké után, Petőfi emlékében

Az elmúlt esztendőben Túrmezei Erzsébet emlékévet hirdett a Fébé Evangélikus Diakóniai Egyesület. Túrmezei – Bellák Erzsébet néven – 1912. február 14-én született. A születése 110. évfordulóján a csömöri temetőben, ahol a diakonissza költő nyugszik, kezdődött az emlékévi programsorozata. Az egyesület vezetősége végigjárta Túrmezei élete legfontosabb helyszíneit. Tavasszal Tamásiban fogadtak minket szeretettel, ahol született, és az evangélikus gyülekezettel, majd a város vezetőivel együtt emlékeztünk a város központjában lévő emlékhelyeken. Jártunk Sopronban is, ahol táblát helyeztünk el egykori középiskolájának falán, ami ma római katolikus általános iskola, és amelynek tanulóit és tanárait népes sereggel, szép műsorral és örömmel fogadták, hogy iskolaépületük Túrmezei emlékponttá lehetett. Balassagyarmat, Józsefváros és végül november 20-án, Pesthidegkúton zárult az ünnepi év. Hálaadó püspöki istentisztelet keretében, rangos külföldi diakonissza testvérek jelenlétében ünnepeltünk, majd az egykori anyaházban, a diakonisszák kápolnájának előterében szép és tartalmas állandó kiállítás nyílt a diakonisszák történetéről és Túrmezei Erzsébet életéről. A kiállítást az egyesület az Evangélikus Országos Múzeummal együtt alkotta Kondor Boglárka doktorandusz, és dr. Harmati Béla László gyűjteményi vezető, johannita lovagtárs közreműködésével.

Miért is fontos Túrmezei Erzsébet örökségét ápolni? Egyrészt, mert a Fébé Diakóniai Egyesületnek – mint a költő szellemi örököse – ez kötelezettsége. Másrészt mert Túrmezei Erzsébet diakonissza költő életművében a diakonissza lelkeség és költészet teljesen összefonódik. Vallásos költők közé sorolja őt az irodalomtörténet, és mint oly sok nagyszerű költőnk-írónk esetében, az irodalmi kánont összeállítók igen mostohán írják róla: „... Líráját átlékesült hit, benső alázat, kicsit keresett szókincs, hagyományos képalkotás jellemezi” (Béládi Miklós szerk. MTA Irodalomtudományi Intézet).

Szerencsére az irodalmi kánon elnevezés csak nevében emlékeztet a bibliai kánonhoz, mert míg utóbbit szentnek és lezártnak tekintjük, addig a magyar irodalmi kánon bizony korhoz és ideológiához kötött, tehát időközönként változik. Éppen ezért is feladatunk, hogy Túrmezei költészetét népszerűsítsük és a teljes szolgálatára példaként tekintsünk, hogy hatása és művészete a

magyar irodalomtörténetben végre a neki méltó helyre kerüljön.

Az irodalomban vannak szerzők, akiknek életében a hit és a krisztusi szeretet olykor-olykor felbukkan, és néha az élet mélységeit vagy magaslatait átélve, transzcendens élmények hatására, úgymond istenes műveket alkotnak. Túrmezei Erzsébet azonban már élete és művészete korai szakaszában felismerte, hogy nem akar más, mint – ahogy a szeretett evangélikus költőtárs, Reményik Sándor nevezte őt – „Jézus Krisztus poétája” lenni. Éppen ezért kérte szüntelenül az Urat: „Minden dalomban légy jelen magad!” Átlékesült hit, benső alázat..., igen ez is jellemezte Túrmezei Erzsébet diakonissza költőt, aki felszentelt, az egyház Ura által elkülönített szolgálatban állt. Róla bátran állíthatjuk, hogy a 20. század legvallásosabb evangélikus költője volt, aki ugyanakkor nagy örömmel és nyitottsággal fordult a világ és a magyar irodalom hitvalló óriásai felé. Szerette Luthert, Rilket, Berzsenyit, Madáchot, Babits Mihályt és – sokak mellett – Ady költésze is hatott rá. Alázattal fordította a finn, német és más nyelvű költészet remekműveit. Énekeskönyveink ékességei szép ihletett és fordított szövegei. Reményik Sándorral való kapcsolata irodalomtörténeti érdekesség, amelynek szépsége és mélysége még feltárára vár. Ugyanakkor ő maga nyilatkozik, arról, hogy gyermekkorában a verselés felé, mint oly sok, később magyar költővé nemesedett poétát, Petőfi és Arany lendítette.

Maradjunk Petőfi Sándornál, hisz ebben az évben ünnepeljük születése 200. évfordulóját. Petőfi evangélikus volt, aki üstökös-ként jelent meg a magyar költészet egén, és fénye azóta is ragyog. Oly korban született, amikor a ráció mindenhatósága járta át az egyház életét is, és az ifjú költő feladatát

Túrmezei Erzsébet

inkább a nemzet szabadságáért folytatott harcban látta, és hitvilágát is ez a meggyőződés formálta. Fiatal volt, alig élt, mégis világrengetőt alkotott. Feltűnt az égen, még azt sem tudjuk egész bizonyosan, hogy hol és mikor is született, és eltűnt a távolban, és sírjának hantjait nem díszítheti koszorú. Az apostol című versében így vall a főhős Szilveszter ajkán:

„Imádlak, Isten; most tudom, ki vagy?
Sokszor hallottam és sokszor kimondtam,
De nem értem nevedet.
A nagy természet magyarázta meg
Hatalmad és jóságodat...
Dicsértessél, dicsértessél örökre!
Imádlak, Isten; most tudom, ki vagy?”

Petőfi és Túrmezei. Valóban összeköti őket evangélikus magyarságuk, és hogy poéták voltak. Két különböző karakter, de mindketten a Mindenható kegyelméből az egyetemes és magyar kultúra szolgálatában álltak. Túrmezei istenhite és hazaszeretete nem választható el egymástól, amelynek egyik versbe öltött tanúságtétele akár Petőfi lelkeségét is idézi. E verset ajánlom minden magyar johannitának 2023-ban, hogy hithez és hazaszeretethez a páratlan költő, Petőfi Sándor mellett, Túrmezeitől is merítsen erőt.

Túrmezei Erzsébet: Itt és most

Lehetnék japán ... cseresznyevirág ...
vagy orosz, angol ... tágas a világ...
vagy finn ... köröttem erdők, kék tavak...
barna maláj, büszke pálmák alatt...
Más nép, más táj és más történelem
alakítana, játszanék velem.
Más lennék akkor és más a dalom.
De itt élek és énekelek
a magyar ugaron.

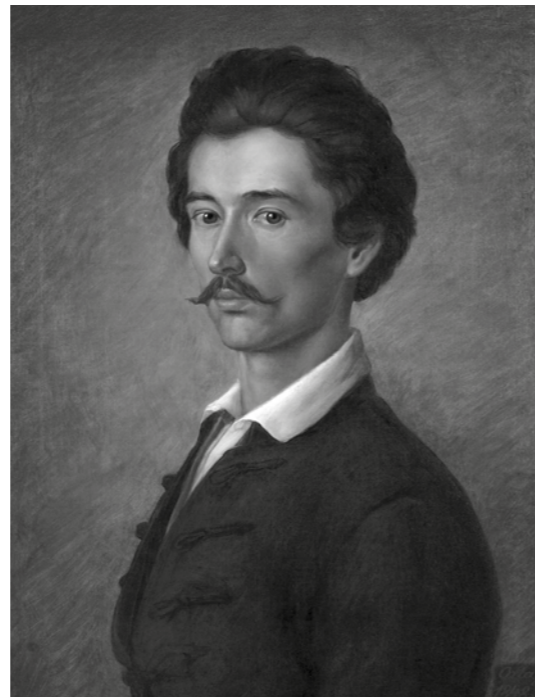
Élhettem volna máskor... még a vén
barlanglakó ősapák idején...
vagy amikor Pheidias faragott
fehér márványból istenalakot.
Vagy amikor Luther szavára gyúlt
sok ezer szív... Ő, zengve hív a múlt!
Száz éve! Amikor szárnyra kapott
a szikraszó: „rabok vagy szabadok”...
szabad tavaszra ontott fényt a mennyből,
s magyarnak lenni olyan szép és szent volt!
Más kor, más század és más történelem
ihletett és beszélt volna velem.
Más lett volna az utam, a dalom.
De most élek és most énekelek
a magyar ugaron.

Ajánlom megtekinteni:

Szeretve szolgálni – Állandó kiállítás Bp, Húvösvölgyi út 193. (egykori Fébé Anyaház)

Film: Fény előttem, fény utánam <https://www.youtube.com/watch?v=AC27y8231Qk>

Evangélikus Országos Múzeum (Deák tér): A mi Sándorunk – időszaki kiállítás <https://eom.lutheran.hu/node/2328>

Petőfi Sándor

Itt, itt! És a szívemben dalba pattan
mint fakadó rügy, a kimondhatatlan,
hogy énekelem csak itt élet az élet.
Ha százszor cserélhetnék, se cserélek.
Mert ősök vérét, verejtékét itta,
Visszaölel a föld és annyi titka...
a nyelv nekem mindnél szebben csengő...
a magyar múlt és magyar jövőndő.
Itt, bár ezer kín a lelkembe vés.
Máshol élni lehetne édes béke.
Itt élni – küldetés.

Most... béke magvat békén hintve szét,
s ha esztelen vihar süvöltve tép.
Most ... szabadon vagy gúzsba kötözött
mégis most. Mert így végzett fölöttem
Az, Aki jobban tudja, miért,
s utat, sorsot, feladatot kimért:
Előre ne siess és el ne késs!
Máskor élni lehetne zengőbb ének.
Most élni – küldetés.

(1948)

Gregersen-Labossa György JL, káplán

Az Aranybulla és a Johanniták

Az Aranybulla szűkebb értelemben a II. András magyar király által az 1222-es székesfehérvári országgyűlésen kiadott, függőpecséttel ellátott királyi okirat, amely a magyar nemesség jogait először rögzítette. Az aláírás dátuma: 1222. április 24.

A középkorban a pecsét a különféle oklevelek hitelesítésének fő eszköze volt, ami a 14. századra már kizárólagossá vált. Tágabb értelemben az aranybulla azt az aranyból készült pecsétet jelenti, mellyel a magyar királyok – III. Bélától kezdődően – megerősítették és hitelesítették fontosabb okmányaikat. A II. András és a johanniták szoros kapcsolatát mutatja, hogy akkoriban már 19 johannita rendház működött Magyarországon. A szentföldi V. kereszties hadjáratba számos johannita kísérte a magyar uralkodót. A johannita Nagymester Cipruson a királyt a Rend donátusává avatja, amely kiváltság a király utódait is megilleti. A király megerősíti a Johannitáknak az egyházi tizedfizetés alól való mentességét. Magyarország nemesi szabadsága alapkövének tartott Aranybullának második hites példányát a johanniták őrizetére bízták. A történelem viharaiiban sajnos az Aranybulla mind a hét eredeti példány elveszett, azonban a szövege meglehetősen sok forrásban maradt fenn. Az Aranybulla rendelkezéseinek királyi betartását az **ellenállási záradék** garantálta, mely kimondta, hogy a nemesek a hűtlenség vétke nélkül ellenállhatnak, ha a király a rendelkezéseket megszegi.

„2. S Hogyha pedig mi, vagy az utánunk következő királyok közül valaki ezen mi szerzésünknek ellene járna valaha, ez a levél adjon szabad hatalmat mind a püspököknek, mind más jobbágyuraknak és országunkbeli nemeseknek mindnyájan és egyen-egyen, jelenvalóknak és jövődöbelieknek és az ő megmaradékoknak, hogy mind nekünk, mind az utánunk következő királyoknak minden hűtlenség szegényvallása nélkül ellentállhassanak és ellentmondhassanak mind örökké. – 31. cikkely

II. András Aranybullája a magyar történeti alkotmány egyik legfontosabb törvényeként a megszületését követő későbbi századokban hivatkozási alap volt a rendi szabadság védelmében, a 16. századtól pedig egészen a 20. század közepéig az írott törvénycikkelyeiben vagy csak a szellemében. Mi ez, ha nem a jogállam kifejeződése?

Kibővített Alliance ülés Róma, 2022. október 6-8.

Ebben az évben Kommandátor úr döntése alapján Missura Gábor Kancellár és Porcsalmy László Ispótyalos képviselhette a Johannita Rend Magyar Tagozatát az éves Alliance ülésen. Az idei gyűlés egyben Joint ülés is volt, a protestáns Johannita Lovagrendek Szövetségének találkozóhoz a Máltai Lovagrenddel házigazdaként csatlakozott. Részt vett Ürmesterünk és a Ballej Brandenburg több magasrangú vezetője, a svéd és a holland johanniták Kommandátora, valamint az Order of St. John részéről a Lord Prior, a máltaiak küldöttségét a „Nagymester Hadnagya” vezette.

Csütörtöki délután nagy része az orosz – ukrán háború kapcsán nyújtott segítségekről szólt, és nagy érdeklődéssel fordultak a magyarok jelentése felé, mint akik a legközelebb vannak a tűzvonalhoz. Ebben kiemeltük a megtapasztalt johannita egységet, ahogy a háború kitörésekor azonnal és egységesen megmozdultak, és hogy azóta is támogatnak bennünket munkánkban.

II. András Aranybullája

Létező aranybullák

A magyar történettudomány azonban három aranybullát ismer, bár ezek közül csak az elsőnek kiadottat, az 1222. évi írjuk nagybetűvel. A második aranybullát is még II. András uralkodásának idején, 1231-ben adták ki. A királynak ebben az oklevélben meg kellett erősítenie, illetve néhány pontban meg is kellett változtatnia az eredeti szöveget, és így kellett újra kihirdetnie. A harmadik aranybulla II. András fiának, IV. Béla királynak az uralkodása idején, 1267-ben íródott, teljesen más belpolitikai viszonyok között, a mongol (tatár) támadást, illetve a IV. Béla és fia, István közötti belháborút követően.

A magyar történelemben hihetetlenül fontos szerepet betöltő Aranybulla szinte egyetlen kortársa – bár voltak mások is kezdeményezések – az Aranybullát 7 évvel megelőző az 1215. évi angol Magna Carta Libertatum, amely hasonló szellemiségű és tartalmú. Elmondhatjuk, hogy mi magyarok a Kárpát-medencében 800 éve jogállam vagyunk! Mindig is azok voltunk, amikor Magyarország szabad és független volt, mint ahogyan ma is. Számos nyugati kritikára csak azt mondhatjuk: mi már akkor jogállam voltunk, amikor számos mai nyugati állam nem is létezett.

Az Aranybulla monumentális emlékműve Székesfehérvár Öreghegy városrészében látható, annak legmagasabb pontján, a Csúcsos-hegyen, mivel a hagyomány szerint ezen a helyen hirdette ki II. András a nevezetes dokumentumot az 1222-es székesfehérvári országgyűlésen.

Farkas Flórián tiszteleti lovag

Máltai palota, Róma

A Balley beszámolójának kiegészítéseként a Young members integration (a fiatal tagok integrációja) fontosságát emelték ki, és hozzátették, hogy a mintegy 60 ezer önkéntes és 40 ezer fizetett alkalmazotthoz is közelebb kell hozni a kereszténységet és ezt a közös erkölcsi értékrendet kell megerősíteni.

A hivatalos program után a máltai rezidenciáján díszvacsera volt, majd másnap délelőtt a Vatikáni múzeumot tekinthettük meg.

A következő Alliance ülés 2023-ban Helsinkiben, a következő együttes (Joint) ülés pedig 2025-ben Londonban lesz

Porcsalmy László jogi lovag, ispotályos

Kilátás a Szt. Péter bazilikára

Margitsziget

Patrónusunk napjára emlékezve, június 26-án ismét megszálltuk a Margitszigetet. Az immár hagyományos Keresztelő János napi istentisztelet családi nappal kötöttük össze fiatalos, gitáros éneklős formában. Valóban várjuk jövőre is a johannita családok fiataljait, a gyermeket és családtagokat. A tagozati káplán igehirdetése Lukács 1, 43-45 alapján hangzott. Az evangélium szerint Mária elment Erzsébethez, és a találkozás valójában a két még méhen belül fejlődő gyermek, Keresztelő János és Jézus találkozása is volt. E történet világossá teszi, hogy akkor ott Isten különleges terve valósult meg, és készítette elő a későbbi, Jordán partján zajló titokzatos találkozást.

Ezután a miskolci Kard és Kereszt Johannita Testvériség hagyományörző csoport mutatta be, milyen lehetett a lovagkorban a csata. Ezt a fák árnyékából sok arra járó is megnézte és meghallgatta a rövid történelmi bevezetőt. (A vizes világbajnokság miatt az átlagosnál lényegesen többen jártak a szigeten, távolkeleti úszólányok kis csapata is lelkesen nézte a programot.) Némi frissítő és szendvicsek, sütemény elfogyasztása után a gyerekek Bringó-híntőn bejárták a szigetet, és persze a mentőautókkal is megismerkedhettek.

Porcsalmy László jogi lovag, ispotályos

„Isten markában merni élni!”

Amikor októberben a Johannita Lovagrend a Tóth Miklósról megemlékező konferenciáját tartotta, megérintett, hogy milyen jó, hogy ilyen elődeink voltak. Milyen sokat köszönhet a keresztény értékrend, a hollandiai magyar közösség és nem utolsósorban a Johanniták nagy családjára egy ilyen elkötelezetten hívő, élete végéig magyar, hagyománytisztelő embernek.

Az a kérdés merült fel bennem, hogy mi hölgyek, lovagfeleségek vajon tudnánk-e ilyen példaképeket találni a környezetünkben vagy korábbi történelmünkben? Olyan példaképeket, akiknek a munkássága egyetemes értékű, közösség teremtő és megélt hitében számunkra is erőt adó. Tavaly a diakonisszák életének és Túrmezei Erzsébet alakjának felidézésével állítottunk követendő példát. Idén Zsindelyné Tüdős Klára alakján és tevékenységén keresztül szeretném bemutatni lehetséges mai szerepünket a közösség építés, a hagyományok őrzése és mindenekelőtt a hitünk védelmezése terén.

Zsindelyné Tüdős Klára 1895-ben született Debrecenben. Jómódú szüleitől gondos nevelést kap, külföldön is tanulhatott. A Budapesti Tudományegyetemen Györfly István professzor tanítványa lesz és hatására egy életre eljegyz magát a néprajzzal. Tüdős Klára nevét az idősebb hölgyek korosztálya onnan ismerhette meg, hogy olyan divatszalonot működtetett a két világháború között Budapesten, (Pántlika Szalon) ahol az akkori legdivatosabb ruhákat a magyar népviselet gazdag mintakincsével díszítette. Nem csak az uralkodó elit, a leggazdagabb lányok és asszonyok hordták ruháit, hanem népszerű volt a polgárság körében is. A jó divat, írja „a szorgos magyar kezek által, magyar alapanyagokból készült, a népművészeti motívumokat vagy régi nagyasszonyok ruháit idéző, decens szabású darab, ami egyszerre praktikus és tartós...” Jelmeztervezőként is megmutatta tehetségét mind a színházak előadásain, mind a kor legkedveltebb mozi filmjeiben.

1938-ban köt másodszor házasságot. Férje Zsindely Ferenc kultuszminisztériumi államtitkár, a Kállay-kormányban kereskedelem- és közlekedésügyi miniszter. Az ő révén közel kerül a háborús időszak politikai köreibez. Szíve, vallási meggyőződése arra indítja, hogy a második világháború idején a svéd misszióval együtt számos üldözöttnek adjon menedéket. Budapesti villájuk menekültekkel telt meg, közel száz zsidót mentettek meg. Életmentő szolgálataért 2001-ben megkapta a jeruzsálemi Jad Vasem Intézet posztumusz Világ Igaza kitüntető címét.

Az 1998-ban kilencedik kiadást megért Isten markában merni élni című Dizseri Eszter által szerkesztett könyv előszavában az alábbiakat olvashatjuk. „A tiltottból túrt-té vált szerző evangéliumi esszéit a Református Zsinati Iroda sajtóosztálya adta ki. A cikkek a Magyar Református Ébredés-ben, az Új Magyar Asszonyban, a Confessio-ban és a Reformátusok Lapjában jelentek meg. Zsindelyné Tüdős Klára evangéliumot hirdető közösségi élete már 1943-ban elkezdődött, amikor Ravasz László megbízásából az Országos Református Nőszövetség elnöke lett. Megalapította a szövetség lapját, a Magyar Asszonyt. Cikkeiből kiviláglik mélyes hite, az evangélium hirdetéséért végzett áldozatos munkája, emberi méltósága és jósága. Elnöksége alatt

Tüdős Klára

a kor, a II. világháború, adta a tennivalókat, és a romeltakarítástól kezdve a rongyszőnyeg szövésig mindent csináltak és olyan híruk lett, hogy Amerikából ide jöttek tanulmányozni a nőszövetségi munkát. Tüdős Klára a saját Istenhegyi úti házat rendezte be szállásnak, és ott adott helyet a vidékről feljött falusi asszonyoknak, akik Biblia ismeretet tanulni és segíteni jöttek. A Református Nőszövetség ma is működik. A Zsindelyné Tüdős Kláráról elnevezett díjat azok kapják, akik évtizedek óta példamutatóan szolgálnak a szövetség kötelékében. A Nőszövetség vezérigéje „Egymás terhet hordozzátok...”

A háború utáni zűrzavaros időszak megtorlásai őket sem kerültk el. 1949-ben eltöltötték a nőszövetségi munkájától majd 1951-ben férjével együtt kitelepítették. 1963-ig éltek Balatonlélén egy villa házmestereként. Eközben saját budai házukat, ahol a háború alatt annyi zsidót bújtattak a kommunista hatalom kedvezményezettjei bitorolták.

Zsindelyné Tüdős Klára élete jó példa számunkra is. Egyszerre volt saját útját járó egyéniség és közösség építő ember. Hagyomány őrző tiszteletét a mai kor is elismeri. A Hagyományok Háza ebben az évben olyan pályázatot hirdetett meg, ahol a Tüdős Klára által tervezett, fellelhető ruhadarabok adhatnák az inspirációt a mai kor népművészei számára. Imádságos hite átsegítette minden nehézségen. Embertársai iránti szeretete munkált benne, hogy az áldozatvállalás minden területén megmutathassa erejét. Olyan szervezet vezetője volt, amelynek tartó pillére Isten igéje. Nőknek, családjának szóló írásai mai napig erőt adhatnak és tanítanak. Legyen Istené a dicsőség, hogy munkásságát megismerhettük.

*Nagyné Dubay Éva
Hölgyecsoport vezető*

irodalom:

*Zs. Tüdős Klára: Isten markában élni (Kálvin, 1998)
www.wikipedia.org*

Jogi lovaggá avatás (Ritterschlag)

Új jogi lovagjaink

A koronavírus visszahúzódása lehetővé tette, hogy a jogi lovagok avatási ünnepségét ismét Nieder-Weiselben tudtuk megrendezni és az Úrmester az ősi johannita Komturtemplomban fogadta jogi lovaggá az arra érdemes tiszteleti lovagokat. A Magyar Tagozat részéről Gömbös Lóránd, Varga Mihály és Bánffy Tamás részesült ebben az előléptetésben.

Nieder-Weisel

77

Johannita lovagi napok 2023. május 12-13-14. (előzetes program)

Helyszín: Debrecen, a „Kálvinista Róma”

3. Nap: vasárnap május 13.

1. Nap: péntek, május 12.

- 17 órától érkezés és regisztráció a Mercure Hotel Debrecenben (Debrecen Bajcsy Zsilinszky utca 5.)
- 19 órától Informális vacsora, beszélgetés

Kirándulás Hortobágyra

- 11.00 órakor érkezés a Hortobágyi központba, 9 lyukú hídnál parkolás. Innen a kisvasúttal utazás, kirándulás, pusztai istentisztelet
- kb. 13.00-tól közös Ebéddel zárjuk az alkalmat a Csárdában a kilenclyukú híd mellett

2. Nap: szombat május 13.

- 10 órakor Lovagi Úrvacsorás Ünnepi istentisztelet a Debreceni Nagytemplomban. Igét hirdet dr. Fekete Károly püspök úr (felkérés folyamatban)
- 11 óra 30 perc az istentisztelet után kivonulás a templomból, adakozás, a kivonulás során a holland lovagtestvéreinkkel közösen megkoszorúzzuk a hitvalló gályarab protestáns prédikátorok emlékművét
- 12 órától 13 óra 50 percig Imbisz ebéd a Kollégiumban
- 14.15 perctől Előadás a Kollégium Dísztermében meghívott előadó: dr. Győri L. János a debreceni Református Kollégium Gyűjteményeinek igazgatója
- 15 órától lovagi közgyűlés a Kollégium Dísztermében
- 19 órától – kb. 23 óráig Gála vacsora: terv szerint Mercure Hotel Debrecen 4* (Debrecen, Bajcsy Zsilinszky utca)

A meghívók a részletes programmal, szálláslehetőségekkel és költség kalkulációval rövidesen kiküldésre kerül.

Bacsokay Antal tiszteleti lovag

Debrecen

A kőszegi lovagi napokra emlékezünk

ÉVES PROGRAM 2023

Január 25.	(szerda)	Hóvégi altozati találkozó önkénteseinkkel
Február 22.	(szerda)	Konventülés
Február 22.	(szerda)	Hóvégi altozati összejövetel
Március 24-26.	(péntek-vasárnap)	Tavaszi káptalan ülés (Berlin Schwanenwerder)
Március 29.	(szerda)	Hóvégi altozati összejövetel
Április 1.	(szombat)	Nagyböjti csendesnap (Leányvár)
Április 26.	(szerda)	Konventülés
Április 26.	(szerda)	Hóvégi altozati összejövetel
Május 12-14.	(péntek-vasárnap)	Lovagi nap, KÖZGYŰLÉS (Debrecen)
Május 31.	(szerda)	Hóvégi altozati összejövetel
Június 1-6.	(csütörtök-kedd)	Csíkomylyói zárándoklat (Máltai szervezésben)
Június 23-25.	(péntek-vasárnap)	Ritterschlag + kibővített káptalan (Nieder-Weisel)
Június 25.	(vasárnap)	Szent János napi istentisztelet és családi találkozó (Margitsziget)
Augusztus 19.	(szombat)	Ünnepi ökumenikus istentisztelet
Augusztus 20.	(vasárnap)	Körmenet (Máltai szervezésben)
Augusztus 26.	(szombat)	Máltai-Johannita ökumenikus istentisztelet (Bikolpuszta)
Szeptember 27.	(szerda)	Konventülés
Szeptember 27.	(szerda)	Hóvégi altozati összejövetel
Október 6-8.	(péntek-vasárnap)	Lovagi konferencia (Révfülöp)
Október 20-22.	(péntek-vasárnap)	Őszi káptalan ülés (Burg Hohenzollern)
Október 25.	(szerda)	Hóvégi altozati összejövetel
November 18-19.	(szombat-vasárnap)	Kassai zárándoklat (Máltai szervezésben)
November 22.	(szerda)	Konventülés
November 22.	(szerda)	Hóvégi altozati összejövetel
December 2.	(szombat)	Ádventi csendesnap

Összeállítás dátuma: 2023.január

Számlaszámaink:

A Johannita Rend Magyar Tagozata: tagdíjakat, adományokat és egyéb befizetéseket ide kérjük:

ERSTE Bank Hungary, SWIFT kódja: GIBAHUHB

HUF: belföldről: 11600006-00000000-77732855

(külföldről: IBAN: HU95 116000060000000077732855)

EUR: IBAN: HU96 116000060000000077732934

A Johannita Segítőszolgálat: közhasznú adományokat ide kérjük

OTP Bank, SWIFT kódja: OTPVHUHB

HUF: 11705008-20499385

EUR: IBAN: HU39 11763055 40028880 00000000

Befizetéseit és támogatását jó szívvel köszönjük!